

ELS FILMS ESSENCIALS

JOSEP ORIOL JORBA

Senderos de gloria

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Títol original: Paths of Glory.

Producció: Bryna Productions per a United Artists.

Direcció: Stanley Kubrick.

Nacionalitat i any de la producció: EEUU, 1957.

Argumentació: film basat en la novel·la homònima de Humphrey Cobb.

Guió: Stanley Kubrick, Jim Thompson i Calder Willingham.

Duració: 86 minuts.

Cel·luloide: blanc i negre.

Intèrprets: Kirk Douglas, Ralph Meeker, Adolphe Menjou, George McReady, Wayne Morris, etc.

A manera de nota preliminar, dir que Stanley Kubrick, el director del film, va patir les vicissituds de la “caça de bruixes del Mccarthisme en el context de la Guerra Freda. En conseqüència el film que ens ocupa va haver de ser rodat a Alemanya, als estudis de Munic. La seva projecció va estar prohibida a nombrosos països com a França fins a l’any 1976 o a Espanya fins al 1986, entre altres.

Sinopsi:

Una veu en off amb un refons d’uns compassos de “La Marsellesa” recorda el 3 d’agost del 1914, any que va començar la Gran Guerra, és a dir, la Primera Guerra Mundial. Cinc setmanes més tard les tropes alemanyes ja s’havien posicionat a només 12 quilòmetres de París. Un general de l’Alt Comandament francès planteja, a un general de rang inferior, la necessitat d’atacar la “Colina de las Hormigas”, un punt inexpugnable de l’exèrcit alemany. Un cop el general Broulard convenç al general Mireau, aquest dona ordres al coronel Dax (Kirk Douglas) per organitzar l’atac. Dax ho veu com una missió suïcida. Finalment, però, el coronel cedeix a la pressió rebuda i porta a terme la mor-

tal ofensiva. Davant la por que va generar aquest atac, part de les pròpies tropes fan retirada; en conseqüència el general Mireau dona ordres de bombardejar el seu propi exèrcit; ordres que afortunadament no es van arribar a complir. Insatisfet Mireau convoca un Consell de Guerra i mitjançant un judici sumaríssim acaba executant a tres soldats per covardia davant l’enemic. Al presenciar totes aquestes irregularitats del general Mireau, el coronel Dax passa informe al general Broulard qui, després de la investigació i destitució de Mireau, nomena a Dax com a nou general.

L'autor:

Stanley Kubrick neix a Nova York el 26 de juliol de 1928 i mor a Harpenden, Regne Unit, el 7 de març de 1999. Treballa com a periodista gràfic a la “Look” i l’any 1950 dirigeix el seu primer curtmetratge sobre la vida del boxejador Walter Cartier. Deixa la feina de la revista i roda el seu segon curt titulat Flying Padre. L’any 1953 realitza el seu primer llargmetratge *Fear and Desire*. Home d’insòlita personalitat, crític de jazz, entusiasta dels escacs, ordenat, precís, meticulós, perfeccionista i sensible per l’exactitud. Fou un

buscador de noves formes, despreocupat per la sintaxi tradicional, home directe i transcendent. Treballa molt la llum, la banda sonora, els decorats, el tràveling, els muntatges i sobre tot el guió. Les dificultats sorgides amb el rodatge de *Spartacus* (1960) l’allunyen del món americà de la producció cinematogràfica. L’any 1971 es trasllada a la Gran Bretanya.

Altres films: *El telefono Rojo. Volamos hacia Moscú* (1964); *2001 una Odisea del Espacio* (1968); *La naranja mecánica* (1971); *La chaqueta metálica* (1987) i molts més.

Context de la realització:

Malgrat que la “caça de bruixes” havia remès, encara continuaven les “l·listes negres” i el clima de la Guerra Freda continuava en auge. Tot i que imperaven anys de renovació i d’esperit emprenedor als EEUU, al sistema li convenia enfortir i justificar les idees intervencionistes i marginar als partidaris del socialisme. No és d’estranyar que *Senderos de Gloria* tingués tants problemes de producció i exhibició. És ben conegut el fet que malgrat el reconeixement obtingut, Kubrick no hi va guanyar diners en aquesta aposta cinematogràfica.

Context històric:

La Gran Guerra, 1914 a 1919, després coneguda com La Primera Guerra Mundial per l’abast i per la correlació amb la Segona Guerra Mundial, va esclatar a conseqüència, entre altres factors casuístics, de l’assassinat a Sarajevo de l’arxiduc Francesc Ferran d’Àustria el 18 de juny de 1914. El 28 de juliol Àustria declara la guerra a Sèrbia; l’1 d’agost Alemanya declara la guerra a Rússia, aliada amb

Sèrbia, i França s’arreglera amb Rússia; per altra banda Gran Bretanya declara la guerra a Alemanya i Àustria. El 23 d’agost Japó declara, també, la guerra a Alemanya amb l’objectiu de recuperar les possessions alemanyes a la Xina. Itàlia entra en guerra més tard i Espanya es manté neutral. La guerra es va acabar amb la signatura del Tractat de Versalles; un tractat que va ser criticat per Wilson i pel Papa Pius XI per a significar, per Alemanya, una humiliació extrema i per imposar-li unes condicions impossibles de complir.

Valoració crítica:

Es tracta d’un film eminentment antibel·licista basat en fets reals com la introducció de la trinxera com a tàctica bèl·lica i l’afusellament de soldats escollits a l’atzar, dins de la cinquena companyia del 63 regiment, acusats injustament de covardia enfront de l’enemic. El film mostra amb claredat i dramatisme la injustícia del sumaríssim així com el terror que s’escampa per la por a una mort irremeiable dels soldats per la brutalitat de la nova estratègia de lluita en trinxera. El film impressiona des del primer moment pel terrible

abisme que separa als que manen dels que obeeixen; uns gaudint de les comoditats del castell, amb mobles de Lluís XVI, que es va convertir en residència dels generals i els altres abocats a les trinxeres infinites plenes de fang. Els generals juguen amb la vida dels soldats en funció de la seva ambició. El film posa de manifest com els excessos de poder i les lluites intestines en els aparells d’alt comandament comporten una manera de fer execrable fins al punt de considerar la vida humana com una simple fitxa d’escacs.

La denúncia sobre la utilitat de la guerra i la condició humana envers la violència s’expressen de tal manera que a l’espectador no li sigui difícil assimilar el missatge sobre la voluntat d’expressar el pacifisme per part de l’autor i dels guionistes. L’excel·lent guió acompanyat d’un minuciós i ben escollit lèxic, plasma, amb contundència, com l’estament militar d’alt rang fent ús i abús dels tòpics relacionats amb la defensa de la pàtria, manipulen les consciències dels soldats per aconseguir propòsits que poc tenen a veure amb la nació i la ciutadania. *Senderos de gloria* és un al·legat contra la guerra.

LLIGA EBA

12/03/22 a les 18:10h

MONBUS C.B. IGUALADA - C.B. MARTORELL

Omplim el Pavelló de Les Comes.

VINE A GAUDIR DEL BÀSQUET!

